

با توجه به حوادث غزه حج امسال حج برائت است

مقام رهبری، روز گذشته در دیدار مسئولان و کارگزاران حج و جمعی از زائران، ذکر پروردگار و «وحدت و ارتباط مسلمانان» را دو عنصر بسیار مهم معنوی و اجتماعی فریضه حج خواندند و با اشاره به حادثه عظیم غزه و جنایات رژیم خون آشام صهیونیستی گفتند: «حج امسال در پرتو آیات قرآن کریم و یاد و نام مبارک حضرت ابراهیم (ع)، باید فراتر از هر سال، حج برائت از این دشمن جنایتکار مسلمانان و حامیان آن باشد، ایشان حج را در جنبه مادی و معنوی، فریضه‌ای چندبُعدی برشمردند و افزودند: «در بُعد درونی و باطنی، ذکر پروردگار به عنوان «منشأ حقیقی زندگی و عزم و اراده و تصمیم‌گیری‌های فردی، اجتماعی و ملی»، نکته برجسته همه مراحل و موافق حج است.»

ایشان در همین زمینه به زائران بیت الله تاکید کردند: «در حج متوجه مواردی باشید که در هیچ جای دیگر نیست مانند کعبه، مسجدالحرام و طواف و زیارت نبی اکرم (ص)؛ وگرنه بازار و اجناس در همه‌جا وجود دارد.» رهبری نکته برجسته بُعد اجتماعی حج را وحدت و ارتباط مسلمانان با یکدیگر برشمردند و گفتند: «فلسفه دعوت الهی از همه مردم برای حضور در مکانی مشخص و در ایامی مشخص، آشنایی مسلمانان با یکدیگر و همفکری و تصمیم‌گیری مشترک است تا نتایج مبارک و عینی حج نصیب عالم اسلام و همه بشریت شود که اکنون دنیای اسلام در زمینه تصمیم‌گیری مشترک، خلأ بزرگی دارد.»

ایشان نادیده گرفتن تفاوت‌های ملیتی، مذهبی و قومی را مقدمه لازم وحدت دانستند و افزودند: «اجتماع عظیم، یکدست و یک‌شکل پیروان همه مذاهب و فرقه‌های اسلامی از همه ملیت‌ها، نمود بارز وجه سیاسی-اجتماعی حج است. البته ضرورت عبور از تفاوت‌ها و مسائل نرفته‌انگیز مخصوص حج نیست و در آیات متعدد قرآن بر وحدت و همدلی مسلمانان تاکید شده است.»

رهبری با اشاره به اینکه فریضه حج باید مشحون از نام مبارک حضرت ابراهیم و تعالیم آن پیامبر بزرگ باشد، برائت از دشمنان دین خدا را از جمله تعالیم ارزشمند ابراهیمی خواندند و گفتند: «از ابتدای انقلاب، برائت یک رکن جاری در حج بوده است اما امسال و با توجه به حوادث عظیم و عجیب غزه که بیش از همیشه چهره خون‌آشام مجموعه‌ی برخاسته از تمدن غربی را آشکار کرده است، حج امسال به صورت ویژه حج برائت است.»

ایشان حوادث کنونی غزه را شاخصی ماندگار برای تاریخ دانستند و افزودند: «احمات و حشیان سگ‌ها صهیونیستی از یک طرف و مقاومت و مظلومیت مردم غزه از طرف دیگر در تاریخ می‌ماند و راه را به بشریت نشان می‌دهد که بازتاب شگفت‌انگیز و بی‌سابقه آن در جوامع غیرمسلمان و دانشگاه‌های آمریکا و بعضی کشورهای دیگر، از نشانه‌های این تاریخ‌سازی و شاخص‌سازی است.»

رهبری در تبیین وظیفه امت اسلامی در قبال فجایع غزه در فرصت حج ابراهیمی، به نمونه‌های متعدد قرآنی از سیره حضرت ابراهیم (ع) اشاره کردند و گفتند: «ابراهیم (ع) جزویم‌برانی است که دل‌رُف و بسیار مهربانی دارد اما همین پیامبر الهی در مقابل دشمنان ظالم و ستیزه‌گر به شدت اظهار برائت و به صراحت اعلام دشمنی می‌کند.»

ایشان با اشاره به آیات قرآنی که دوستی با دشمنان ستمگر را هم کاملاً نهی می‌کند، رژیم صهیونیستی را مصداق کامل دشمنی با مسلمانان و آمریکا را همدست این رژیم خواندند و افزودند: «اگر کمک آمریکا نبود آیا رژیم صهیونیستی قدرت و جرأت این رفتار وحشیانه با مردم مسلمان و زنان و کودکان را داشت؟»

رهبری همچنین افزودند: «عامل قتل مسلمانان و آواره کردن آنها و پشتیبان آن، هر دو ظالم هستند و طبق صریح قرآن اگر کسی با آنها دست دوستی بدهد او نیز ظالم و ستمگر و مشمول لعنت خداوند است.» ایشان با توجه به شرایط کنونی جهان اسلام، رویکرد ابراهیمی به حج یعنی برائت آشکار در مقابل دشمنان را ضروری‌تر از همیشه خواندند و گفتند: «بر این اساس حجاج ایرانی و غیرایرانی باید بتوانند منطق قرآنی در پشتیبانی از ملت فلسطین را به همه دنیای اسلام منتقل کنند.»

رهبری همچنین افزودند: «البته جمهوری اسلامی منتظر دیگران نمانده و نمی‌ماند اما اگر دست‌های قوی ملت‌ها و دولت‌های اسلامی به کمک و همراهی بیاید، حالت رقت‌بار ملت فلسطین ادامه پیدا نخواهد کرد.»

گزارش دولت

عکس: مهر

شود. در این میان اما نکته جالب اینجاست که ظاهراً تشکیل استانی در جنوب استان کرمان طرح و برنامه ابراهیم رئیسی نیست و از جمله مواردی به شمار می‌رود که در دولت محمود احمدی‌نژاد وعده آن داده شده و رئیسی به دنبال عملی‌سازی وعده رئیس دولت‌های نهم و دهم است. نگاهی به پایگاه اطلاع‌رسانی دولت نشان می‌دهد که حمید بهبهانی، وزیر اسبق راه و ترابری ششم خرداد سال ۱۳۸۹ در سفر استانی خود به کرمان این موضوع را اعلام کرد و گفته بود: «جنوب استان کرمان از استعدادها و پتانسیل‌های مختلف در زمینه‌های گوناگون برخوردار است و با توجه به گستردگی منطقه و توانمندی‌های این شهرستان‌ها بهزودی استان جدیدی با نام استان کرمان جنوبی در این منطقه تاسیس می‌شود.»

اما به غیر از موضوع استان کرمان، بحث جدی دیگری که طی روزهای اخیر هم اظهارنظرهایی درباره قطعیت آن به گوش می‌خورد، بحث پیرامون استان تهران است و حالا به نظر می‌رسد دولت سیزدهم قصد دارد روندی که در دولت محمود احمدی‌نژاد درباره استان تهران با جداسازی استان البرز آغاز کرده بود را ادامه دهد. البته بحث پیرامون چگونگی شدن استان تهران موضوع جدیدی نیست و پیش از این هم سابقه داشته است؛ چنانچه در آذرماه ۱۳۹۸، طرح تشکیل استان تهران جنوبی تقدیم هیئت‌رئیس مجلس شد اما به سرانجام نرسید ولی این بار درباره شرقی و غربی شدن تهران دولت پیش قدم شده و قصد دارد مانند آنچه در کرمان مدنظر قرار داده را در تهران نیز پیاده کند. در همین روزهای اخیر اظهارنظرهای زیادی درباره این موضوع صورت گرفته است. هر چند این موضوع در آبان‌ماه سال ۱۴۰۲ توسط سید ابراهیم رئیسی به صورت تلویحی اعلام شد. او گفته بود: «تقسیمات کشوری غرب و شرق استان تهران نیازمند تغییرات جدی است.» و چند روز بعد در ابتدای آذرماه هم احمد وحیدی از بررسی طرح تشکیل دو استان تهران شرقی و غربی خبر داد اما جدی شدن بحث از پنجم اردیبهشت‌ماه سال جاری صورت گرفت؛ جایی که سیدمحمدتقی شاهچراغی، معاون وزیر کشور در جلسه شورای اداری ورامین گفته بود: «تشکیل استان شرقی و استان شدن ورامین فرایندی دارد

سریال استان‌سازی

بررسی سیاست‌ها و پیامدهای عملکرد دولت در تقسیمات کشوری

فرهاد فخرآبادی

خبرنگار گروه سیاسی

موضوع تشکیل استان‌های جدید از همان ابتدای کار دولت سیزدهم در میان وعده‌هایی بود که سید ابراهیم رئیسی به صورت جدی پیگیر آن بوده و در سفرهای استانی خود این موضوع را اعلام کرده است. درباره سابقه این موضوع و وعده تشکیل استان جدید باید ابتدا نگاهی به بحث پیش آمده درباره استان کرمان داشت؛ جایی که ابراهیم رئیسی در سفر استانی خود به کرمان که در ابتدای مرداد ۱۴۰۱ انجام شد، موضوع تشکیل یک استان جدید در جنوب کرمان را اعلام کرد و گفته بود: «موضوع استان شدن جنوب کرمان در دستور کار دولت است و استان جنوبی کرمان حتماً تشکیل خواهد شد.» پس از اعلام قطعیت تشکیل این استان، موضوع به صورت جدی‌تر در اخبار شنیده شد تا اینکه آذرماه سال ۱۴۰۲، احمد وحیدی، وزیر کشور دولت سیزدهم در مصاحبه‌ای که با خبرگزاری فارس داشت، از پیشرفت لایحه تشکیل این استان خبر داده و گفته بود: «تشکیل استان کرمان جنوبی در کمیسیون‌های دولت تصویب شده است و لایحه تشکیل استان کرمان جنوبی بهزودی تقدیم مجلس می‌شود.» البته هنوز با گذشت بیش از ۵ ماه، هنوز خبری از تقدیم این لایحه به مجلس یازدهم نیست و با توجه به آخرین روزهای فعالیت این دوره از مجلس، احتمالاً این لایحه برای بررسی به مجلس دوازدهم سپرده

یکی از موضوعاتی که طی سال‌های مختلف بارها درباره آن سخن گفته شده و وعده‌هایی درباره آن به مردم داده شده، بحث تشکیل استان جدید در تقسیمات کشوری است اما با تمام حرف‌ها و وعده‌ها نزدیک به ۱۴ سال از تشکیل استان البرز به عنوان جدیدترین و سی‌ویکمین استان در تقسیمات کشوری ایران می‌گذرد؛ به عبارتی ۱۴ سال است که تقسیمات کشوری کلان در ایران دست‌نخورده باقی مانده است اما حالا در نیمه اول دهه ۱۴۰۰ اظهارنظرهایی رسمی صورت می‌گیرد که ظاهراً دولت سیزدهم در مسیر تشکیل سه استان جدید قرار گرفته و تلاش‌ها برای تکه کردن استان‌های تهران و کرمان به صورت جدی ادامه دارد که در این میان به نظر می‌رسد ماجرای تشکیل استان‌های تهران شرقی و غربی آخرین مراحل خود را طی هیئت‌وزیران طی می‌کند؛ چنانچه احمد وحیدی، وزیر کشور نیز این موضوع را طی روزهای اخیر دو بار مورد تایید قرار داد و درباره آن توضیحاتی داده است؛ روندی که با توجه به آن بعید نیست در صورت تصویب مجلس، تا پیش از انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۴، تعداد استان‌های ایران از عدد ۳۱ فراتر برود.

نگاه کارشناس

غلامرضا انصاری عضو سابق شورای شهر تهران:

تشکیل استان تهران شرقی و غربی طرحی پوپولیستی است

دلیل که پراکندگی و فاصله شهرها زیاد است و این گستردگی باعث می‌شود که رسیدگی مرکز استان به شهرهایی که فاصله‌شان زیاد است، دشوار شود؛ اتفاقی که در دولت اصلاحات درباره خراسان بزرگ رخ داد و یا پیش از آن در دولت مرحوم هاشمی درباره استان مازندران صورت گرفت و استان گلستان تشکیل شد. تشکیل آن استان‌ها توجیه خاص خود را داشت اما برای تهران این جداسازی توجیه ندارد و قطعاً این موضوع به ضرر قسمت جداشده از تهران خواهد بود چون امکانات مالی که در تهران وجود دارد، گسترده است. خیلی از خدماتی که در تهران وجود دارد، با شهرهایی که بحث جدا شدن آنها مطرح شده، خدماتی مشترک هستند. اگر مدیر توانمندی، مدیریت شهری در تهران را برعهده داشته باشد می‌تواند از ارزش افزوده مناطق برخوردار برای مناطق کمتربرخوردار استفاده کند. با این جداسازی مشکلات مردم آن منطقه جدید جداشده چند برابر خواهد شد و مشکلی را بر مشکلات قبلی که وجود داشت خواهد افزود.

غلامرضا انصاری که در کارنامه کاری خود استانداری مازندران را در دولت اصلاحات دارد و همچنین نماینده شورای شهر تهران در دوره چهارم بوده، در گفت‌وگویی که با روزنامه هم‌میهن انجام داده، معتقد است: «مطرح شدن موضوع تشکیل استان تهران شرقی و غربی یک طرح پوپولیستی است و در صورت عملیاتی و اجرایی شدن موفقیتی را به همراه نخواهد داشت.»

«برای افزایش تقسیمات کشوری آیا نیاز به بسترسازی وجود دارد؟ با توجه به تجربه‌ای که شما در شناخت از تهران به واسطه حضور در شورای شهر دارید، آیا چنین بستری برای تقسیم تهران وجود دارد و آماده‌سازی صورت گرفته است؟»
متاسفانه، دولت سیزدهم دولتی ضعیف است و فکر می‌کند که با افزایش تشکیلات اداری می‌تواند مشکلاتش را حل کند. تشکیل استان جدید از دل استانی بزرگ می‌تواند توجیه نسبی داشته باشد، به این

